

Zdaniem Krzysztofa Żuka, Prezydenta Miasta Lublin, ministerialna dotacja jest realnym wsparciem przy opracowaniu modelowego projektu rewitalizacji. Mówimy tu konkretnie o obszarze ul. Lubartowskiej i dawnego Podzamcza, czyli centralnym obszarze Lublina. Wypracowane rozwiązania można w przyszłości rozszerzyć również na inne potrzebujące takiej pomocy obszary miasta. Przygotowane w ramach projektu opracowania i analizy dodatkowo posłużą miastu przy staraniach o dotację z funduszy unijnych na działania *stricto* inwestycyjne.

Lubartowska i Podzamcze

Modelowy projekt rewitalizacji obszaru ul. Lubartowskiej i dawnego Podzamcza w Lublinie zakłada ożywienie gospodarcze dzięki zintegrowanej poprawie: zarządzania zasobem komunalnym, działań społecznych i stanu zabudowy zabytkowej. Jest uzupełnieniem większego Programu Rewitalizacji Lublina w tym obszarze. Powierzchnia terenu objętego analizą to około 14 ha (około 0,1% powierzchni miasta).

Obszar wyznaczony do projektu to ściśle centrum miasta, przestrzeń atrakcyjna pod względem turystycznym (część wchodząca i sąsiadująca z Pomnikiem Historii) i kulturalnym (organizacja jarmarków, koncertów). W ubiegłych latach planowano i realizowano projekty inwestycyjne w infrastrukturze należącej do gminy Lublin. Ich realizacja wpłynęła głównie na wygląd przestrzeni i atrakcyjność Staro Miasta, lecz nie osiągnięto satysfakcjonujących wyników rewitalizacyjnych.

Wskazany obszar zdegradowany ma różnorodne funkcje, zabudowę oraz status własnościowy (z dużym udziałem nieruchomości gminy). Jest położony w centrum miasta,

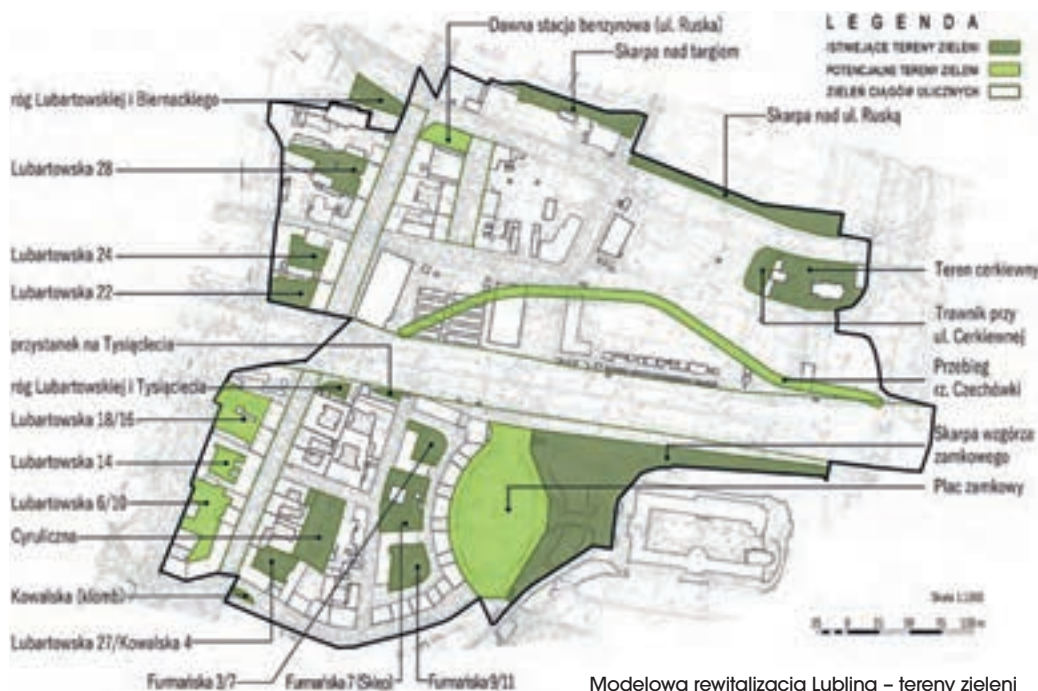
Modelowy LUBLIN

program rewitalizacji polskich miast

Joanna Bobowska

Urząd Miasta Lublin jest laureatem konkursu Ministerstwa Rozwoju na „Modelową Rewitalizację Miast”. Rządowe dofinansowanie na realizację lubelskiego projektu wynosi 1,2 mln zł, czyli blisko 90% jego wartości. Łącznie o ministerialne wsparcie starało się 230 miast, Lublin jest jednym z nielicznych beneficjentów.

Modelowa rewitalizacja Lublina – tereny zieleni

a jego aktualny stan wynika z warunków historycznych.

Podjęcie zintegrowanych działań dla obszaru ma na celu ożywienie gospodarcze poprzez zapewnienie utrzymania i poprawy jakości trady-

cyjnych funkcji usługowych w obszarze autentycznej zwartej miejskiej zabudowy zabytkowej, wzmocnienie ich dzięki działaniom inwestycyjnym i rozwojowi nowych funkcji w części wschodniej obszaru.

Zachodnia część obszaru to kwartały zabudowy zabytkowej z XIX i XX wieku, pełniące tradycyjnie zróżnicowane funkcje, głównie mieszkaniowe i usługowe (w zaniku) o pogłębiających się

Propozycja zagospodarowania przestrzeni przy ul. Furmańskiej

Propozycja zagospodarowania przestrzeni przy ul. Lubartowskiej 6/10

Modelowy projekt rewitalizacji obszaru ul. Lubartowskiej i dawnego Podzamcza w Lublinie zakłada ożywienie gospodarcze dzięki zintegrowanej poprawie zarządzania zasobem komunalnym, działań społecznych i stanu zabudowy zabytkowej.

Propozycja zagospodarowania przestrzeni przy ul. Targowej

problemach społecznych i demograficznych; dla tego obszaru nie ma obecnie MPZP.

Część wschodnia to pozostałość po zburzonej w okresie 1942–1944 dzielnicy żydowskiej, którą planuje się zagospodarować na podstawie uchwalonego MPZP. Obszar położony jest w dolinie rzeki Czechówki, co powoduje znaczne problemy techniczne zarówno dla zabudowy istniejącej, jak i dla sytuowania zabudowy nowej, a także ma znaczenie ekologiczne. W trakcie sporządzania MPZP prowadzono szerokie konsultacje społeczne (m.in. w ramach projektu URBACT II HerO). Potrzeba kontynuacji analiz, diagnoz i konsultacji dla ewentualnych zmian MPZP.

Przewidywanym głównym efektem jest doprowadzenie do ożywienia gospodarczego obszaru opartego na tradycyjnych usługach i przemysłach kreatywnych. Zakłada się, że opracowanie planu zarządzania zasobami, o którym mowa w opisie działań, pozwoli na racjonalne zarządzanie zasobem komunalnym na obszarze i, co za tym idzie, na racjonalne wydatkowanie środków gminy pozyskiwanych z wynajmu nieruchomości. Przyjęte w pilotażu rozwiązania będą mogły zostać rozszerzone docelowo na cały zasób nieruchomości gminy. Bieżąca partycypacja interesariuszy i mieszkańców pozwoli na racjonalne i oparte na ich potrzebach przyznawanie pierwszeństwa zadaniom remontowym w zakresie zadań gminy na obszarze, co powinno spowodować szersze działania prywatnych właścicieli sąsiednich nieruchomości.

W poprzednim rozdziale

Lublin w poprzednim okresie programowania zrealizował cztery projekty inwestycyjne w zakresie rewitalizacji na łączną kwotę 50,3 mln zł przy wsparciu środków unijnych w wysokości ponad 23,1 mln zł. Do najważniejszych projektów rewitalizacyjnych zrealizowanych w tym czasie należą m.in.: rewitalizacja Starego Miasta, rewaloryzacja Ogrodu Saskiego, przebudowa ul. Narutowicza wraz z ulicami przyległymi (etap I) oraz adaptacja budynku przy ul. Narutowicza 32a na potrzeby Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im.

Przebudowa ulic: 3-go Maja i Radziwiłłowskiej wraz ze skrzyżowaniami i elementami okolicznej architektury

Lublin w poprzednim okresie programowania zrealizował cztery projekty inwestycyjne w zakresie rewitalizacji na łączną kwotę 50,3 mln zł przy wsparciu środków unijnych w wysokości ponad 23,1 mln zł.

Przebudowa ul. Narutowicza wraz z ulicami przyległymi (etap I) oraz adaptacja budynku przy ul. Narutowicza 32a na potrzeby Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. T. Szeligowskiego

T. Szeligowskiego, a także przebudowa ulic: 3-go Maja i Radziwiłłowskiej wraz ze skrzyżowaniami i elementami okolicznej architektury w Lublinie.

Rewitalizacja Starego Miasta to wart ponad 2 mln zł projekt, którego zadaniem było wyremontowanie zabytkowych kamienic Lublina i przestrzeni publicznej wokół nich. Zrealizowane prace pozwoliły na ochronę dziedzictwa historycznego zabytkowej tkanki Lublina, wpłynęły też na podwyższenie poziomu życia mieszkańców, zwiększając atrakcyjność turystyczną i inwestycyjną miasta. Wyremontowano jedenaście kamienic, przebudowano elementy układu komunikacyjnego, sieci infrastruktury technicznej, zagospodarowania terenu. Rewitalizacja obszaru objętego projektem przyczyniła się do poprawy estetyki Starego Miasta oraz podniesienia rangi Lublina jako głównego ośrodka rozwoju regionu, wpłynęła na poprawę ogólnego ładu przestrzennego i zwiększenie potencjału społeczno-gospodarczego. W związku z montażem kamer monitoringu miejskiego w znacznym stopniu zmniejszył się także poziom przestępczości w dzielnicy Śródmieście.

Kolejny projekt to rewaloryzacja za ponad 12 mln zł Ogródu Saskiego, będącego zabytkiem sztuki ogrodowej województwa lubelskiego o powierzchni blisko 13 ha. Celem projektu było przywrócenie dawnej roli „salonu letniego Lublina”, który w odświeżonej szacie ma służyć jego mieszkańcom i coraz liczniej odwiedzającym miasto turystom. Stał się także dostępny dla osób o ograniczonych możliwościach poruszania się. Rewaloryzacja zieleni w Ogródku Saskim nawiązuje m.in. do historycznego układu, oryginalnej kompozycji drzewostanu i krzewów, na nowo odkrywa piękno przyrody i wyjątkowy, sprzyjający wypoczynkowi nastrój. Powstały nowe aleje, dawne zyskały nową nawierzchnię. Dla dzieci wybudowano plac zabaw, a jego okolice obsadzono antyalergicznymi roślinami. Współczesne technologie (internet, monitoring) współlistnieją tu w harmonii z urokami przyrody.

Przebudowana została ul. Narutowicza wraz z ulicami przyległymi (etap I), a budynek znajdujący się przy ul. Narutowicza 32a został za-

adaptowany na potrzeby Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. T. Szeligowskiego w Lublinie. Przedmiotem tego projektu była kompleksowa rewitalizacja obszaru położonego w centrum Lublina, w obrębie układu urbanistycznego wpisanego do rejestru zabytków. Inwestycja jest kontynuacją zrealizowanego w ramach Phare SSG 2000 projektu „Renowacja Starego Miasta”, który obejmował m.in. przebudowę ul. Narutowicza na odcinku od Pl. Wolności do ul. Okopowej wraz z przyległymi uliczkami. W ramach realizacji projektu wartego ponad 23 mln zł przebudowana została ul. Narutowicza na odcinku od skrzyżowania

Rewitalizacja Starego Miasta

z ul. Okopową i ul. Mościckiego do skrzyżowania z ul. Piłsudskiego i Lipową wraz z ulicami przyległymi. Remontowi poddany został budynek Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. T. Szeligowskiego.

Przebudowa ulic: 3-go Maja i Radziwiłłowskiej wraz ze skrzyżowaniami i elementami okolicznej

Rewaloryzacja Ogrodu Saskiego

Lublin w obecnym okresie programowania kontynuuje zadania z zakresu rewitalizacji miasta. Przykładowym projektem planowanym do realizacji jest rewitalizacja części Śródmieścia Miasta warta ok. 61 mln zł.

Rewitalizacja Placu Litewskiego

architektury w Lublinie to prace warte ponad 12 mln zł, które dzięki wykorzystaniu nowoczesnych rozwiązań technicznych i technologicznych wpłynęły przede wszystkim na wzrost płynności ruchu na przebudowanych ulicach, zmniejszenie emisji spalin oraz obniżenie oddziaływań akustycznych. Remont budynku Zespołu Pieśni i Tańca „Lublin” poprawił walory estetyczne tego obszaru miasta, jak również przyczynił się do podwyższenia standardów edukacji i funkcjonalności obiektu.

Rewitalizacja 2014–2020

Lublin w obecnym okresie programowania Unii Europejskiej 2014–2020 kontynuuje zadania z zakresu rewitalizacji miasta. Przykładowym projektem planowanym do realizacji jest rewitalizacja części Śródmieścia Miasta, warta ok. 61 mln zł, przy wsparciu w wysokości ok. 42 mln ze strony Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Zakres projektu obejmuje modernizację przestrzeni publicznej w celu nadania jej nowych funkcji użytkowych, w tym:

- rekompozycję architektoniczną i krajobrazową przestrzeni Placu Litewskiego, gdzie miejsce centralnej fontanny miejskiej zajmie nowoczesny i interaktywny kompleks urządzeń wodnych z ruchomym lustrem wody i kaskadami, czyli centralna fontanna multimedialna z funkcjami: światło, woda, dźwięk, obraz i laser;
- budowę obiektów małej architektury dostosowanych do uprawiania sportów miejskich i prowadzenia działań kulturalno-społecznych; wyłączenie z ruchu kołowego i przekształcenie w reprezentacyjny pasaż pieszy ul. Krakowskie Przedmieście na odcinku od ul. Kołłątaja do ul. Kapucyńskiej oraz Placu Litewskiego, który wyposażony zostanie w szpaler siedmiu fontann linearnych zakończony fontanną spiralną zlokalizowaną na placu przed Hotelem Europa. Dawny ślad ul. Krakowskie Przedmieście uczyniony pozostanie poprzez aleję nowych drzew otoczonych ławkami i oświetlenie powstałej promenady;
- renowację istniejącego deptaka przy ul. Krakowskie Przedmieście na odcinku od ul. Kapucyńskiej do ul. Lubartowskiej. ■